

Etusivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>Asiantuntijahaku

Asiantuntijahaku

Ranska

I Asiantuntijaluettelot ja -rekisterit

Jokainen muutoksenhakutuomioistuin (*Cour d'appel*) ja kassaatiotuomioistuin (*Cour de cassation*, Ranskan siviili- ja rikosoikeudellisten asioiden korkein oikeus) ylläpitää asiantuntijaluetteloa tai -rekisteriä.

Tuomioistuimet ja syyttäjät voivat kuitenkin vapaasti nimetä sopivaksi ja päteväksi katsomansa henkilön. Tällöin niiden on perusteltava tekemänsä valinta. Asiantuntijaluettelot julkaistaan tuomioistuinten, erityisesti [kassaatiotuomioistuimen](#) ja muutoksenhakutuomioistuinten verkkosivuilla.

Jotta asiantuntija voidaan kirjata tuomioistuimen luetteloon, hänen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

hänen on oltava alle 70-vuotias. Käytännössä asiantuntijan on oltava iältään 35 ja 57–58 vuoden väliltä, jotta hänet voidaan merkitä asiantuntijaluetteloon, hänen on oltava Euroopan unionin kansalainen,

hänen toiminnassaan ei saa olla moitteen sijaa kunniallisuuden, rehellisyyden ja hyvän moraalin kannalta,

hän ei ole ollut sellaisen kurinpidollisen tai hallinnollisen seuraamuksen kohteena, joka johtaa irtisanomiseen, rekisteristä poistamiseen taikka hyväksynnän tai luvan peruuttamiseen,

hän ei ole joutunut henkilökohtaiseen konkurssiin tai muuhun kauppalaissa säädettyyn menettelyyn,

hän on harjoittanut erikoisalaansa liittyvää toimintaa tietyn vähimmäisajan,

hän ei ole harjoittanut sellaista toimintaa, joka vaarantaisi oikeudellisen (lainopillisen) asiantuntijan tehtävien suorittamisen edellyttämän riippumattomuuden, hän on harjoittanut pääasiallista toimintaansa tuomioistuimen tuomiopiirissä.

Kääntämiseen erikoistuneiden asiantuntijoiden, jotka hakevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen luetteloon merkitsemistä, on harjoitettava ammattiaan kyseisen tuomioistuimen alueella tai asuttava kyseisellä alueella, jos he ovat jo eläkkeellä.

Syyttäjä ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomarit tutkivat asiantuntijan hakemuksen. Päätöksen tekee muutoksenhakutuomioistuimen tuomarien kokous.

Asiantuntijoiden on vannottava vala ennen rekisteriin merkitsemistä.

Edellytyksenä merkitsemiselle kassaatiotuomioistuimen luetteloon (kansallinen luettelo) on, että hakija on ollut vähintään viiden vuoden ajan muutoksenhakutuomioistuimen luettelossa (alueellinen luettelo).

Jokaisen asiantuntijan, joka on merkitty ensimmäistä kertaa rekisteriin, on haettava uudelleenrekisteröintiä kolmen vuoden kuluttua. Sen jälkeen rekisteröintihakemus on uudistettava viiden vuoden välein. Mahdollinen uudelleenrekisteröinnin epäävä päätös on perusteltava, ja se voidaan riitauttaa. Muutoksenhakutuomioistuin voi poistaa asiantuntijoita rekisteristä kurinpitomenettelyn avulla. Päätökseen voidaan hakea muutosta.

[Ranskan asiantuntijaliitto](#) on julkaissut eettiset säännöt.

II Asiantuntijoiden pätevyys

Asiantuntijoiden on yleensä oltava riittävän päteviä omalla erikoisalallaan.

Asiantuntijoilla on oltava työkokemusta. Heidän on myös tunnettava menettelysäännöt ja erityisesti ne säännöt, joita sovelletaan asiantuntijamenettelyihin.

Heidän on osallistuttava jatkokoulutukseen. Muutoksenhakutuomioistuimet tarkastavat osallistumisen viiden vuoden välein. Asiantuntijoiden jatkokoulutukseen kuuluu

ammattialajärjestöjen tarjoama erikoistumiskoulutus,

tuomareiden ja asiantuntijajärjestöjen järjestämät koulutustilaisuudet asiantuntijamenettelyjen kulusta.

III Asiantuntijoiden palkkiot

Kun on kyse rikosoikeudellisista menettelyistä, joihinkin asiantuntijan suorittamiin tehtäviin liittyvistä palkkioista on annettu asetus. Joillakin erikoisaloilla syyttäjä tai tutkintatuomari voi käynnistää asiantuntijatehtävää koskevan tarjouskilpailun ja valita edullisimman tarjouksen. Oikeusministeriö vastaa asiantuntija-avun kustannuksista oikeuslaitoksen talousarvion kautta.

Siviiliasioissa korvaus lasketaan yleensä kertomalla asiantuntijan kyseisessä asiassa käyttämä tuntimäärä tuntitaksalla. Tähän lisätään kulut ja arvonalisävero.

Tuomioistuin päättää asiantuntijan palkkion määrästä kontradiktorisessa menettelyssä. Vaikuttavia tekijöitä ovat asiantuntijalausannon toimittaminen ajoissa, sen laatu ja asiantuntijan huolellisuus tehtävän suorittamisessa.

Yleensä kantaja maksaa asiantuntijan palkkiosta ennakon. Tuomioistuin voi kuitenkin velvoittaa molemmat asianosaiset maksamaan osan ennakkomaksusta.

Lopullisessa ratkaisussaan tuomioistuin määrää hävinneen osapuolen maksamaan asiantuntijan palkkion.

Asiantuntijamenettelyjen kustannusten kattamiseksi on saatavilla oikeusapua.

IV Asiantuntijoiden vastuu

Asiantuntijan on katettava mahdollinen korvausvastuu ammatillisella vastuuvakuutuksella.

Vakuutus kattaa asiantuntijan ammatillisen vastuun kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

V Lisätietoja asiantuntijamenettelyistä

Rikosasioissa asiantuntijoita voi nimittää tutkintatuomari, syyttäjä tai poliisi, jolla on asianmukainen toimivalta (*officier de police judiciaire*, poliisi, joka Ranskan lainsäädännön mukaan vastaa rikostutkinnasta ja saa ottaa epäillyn säilöön).

Muissa kuin rikosasioissa ainoastaan tuomioistuin voi nimittää asiantuntijan, joko viran puolesta tai asianosaisen pyynnöstä.

Siviilioikeudellisissa menettelyissä alustava asiantuntijalausunto ei ole pakollinen, mutta se on erittäin suositeltava ja usein välttämätön. Asiantuntija antaa kirjallisen loppulausunnon. Jos asiantuntija katsoo tarpeelliseksi kuulla jonkin erikoisalan teknistä asiantuntijaa, hän liittyy asiantuntijalausuntoon teknisen asiantuntijan lausunnon. Tuomioistuin voi velvoittaa asiantuntijan todistamaan suullisessa käsittelyssä, jos lausunto ei riitä tuomioistuimen ratkaisun perusteluksi. Loppulausunnon on vastattava kaikkiin tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, ja siinä on otettava huomioon kaikki huomautukset, joita osapuolet ovat esittäneet asiantuntijalle asiantuntijamenettelyn aikana.

1 Asiantuntijoiden nimeäminen

Asiantuntijan (*expert de justice*) nimitys on rikosoikeudellisesti suojattu. Asiantuntija kirjataan muutoksenhakutuomioistuinten ja kassaatiotuomioistuimen ylläpitämään luetteloon.

Ranskassa on 8 000–10 000 oikeusalan asiantuntijaa.

Siviili-, kauppa- ja hallinto-oikeudellisissa asioissa asiantuntijoita voidaan nimetä oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa. Tässä vaiheessa aloitetaan 80 prosenttia asiantuntijamenettelyistä.

Tuomioistuin nimeää asiantuntijan, jos se tarvitsee teknistä asiantuntemusta riidan ratkaisemiseksi. Tuomioistuin voi nimetä asiantuntijan viran puolesta tai jonkin osapuolen pyynnöstä. Tuomari päättää, kumpi osapuoli maksaa ennakkomaksun kuluista, joita käytetään asiantuntijapalkkioiden maksamiseen. Asianosaiset voivat ehdottaa asiantuntijaa, mutta päätöksen siitä, kuka nimetään asiantuntijaksi, tekee aina tuomioistuin tai syyttäjä. Asiantuntija on valittava muutoksenhakutuomioistuimen laatimasta luettelosta, jollei ole erityisiä syitä toimia toisin.

Siviilioikeudellisissa menettelyissä asianosaiset ovat vahvasti mukana asiantuntijan toiminnassa. Heidän on tehtävä yhteistyötä ja vastattava kaikkiin asiantuntijan esittämiin asiakirjapyyntöihin. Asianosaiset voivat kuulustella suoraan asiantuntijaa kontradiktorisissa istunnoissa ja pyytää asiantuntijaa kommentoimaan huomautuksiaan. Nämä mahdollisuudet ovat huomattavasti rajallisemmat rikosoikeudellisissa menettelyissä, joissa asiantuntija on työssään riippuvainen hänet nimenneestä tuomarista tai syyttäjästä.

2 Menettely

Tärkeimmät oikeusalan asiantuntemusta Ranskassa koskevat säädökset ovat seuraavat:

rikosprosessilaki ja siviiliprosessilaki

oikeusalan asiantuntijoista 29. kesäkuuta 1971 annettu laki 71-498, jota on muutettu useita kertoja, erityisesti 18. marraskuuta 2016

23. joulukuuta 2004 annettu asetus, jota on muutettu useita kertoja.

Asiantuntijat voivat olla yhteydessä osapuoliin menettelyn aikana, mutta kontradiktorisen menettelyn periaatetta on noudatettava tarkasti. Poikkeukset liittyvät lääketieteellisiin luottamuksellisiin tietoihin tai liikesalaisuuksiin.

Lausuntoa laatiessaan asiantuntijoiden ei tarvitse käyttää tiettyä rakennetta, mutta vireillä on aloitteita tämän korjaamiseksi.

Lausunnossaan asiantuntijoiden on kuitenkin

perusteltava lausuntonsa,

yksilöitävä asiakirjat, joihin lausunto perustuu,

vastattava asianosaisten lausumiin,

esitettävä täydellinen luettelo heille toimitetuista asiakirjoista.

Kun tuomioistuin on pyytänyt alustavaa lausuntoa, asiantuntija lähettää sen asianosaisille, jotta nämä voivat esittää lausumiaan.

Rikosasioissa asiantuntijan on oltava läsnä istunnossa. Siviiliasioissa tuomioistuin voi pyytää asiantuntijaa osallistumaan istuntoon.

Asiantuntija voidaan tuomioistuimen päätöksellä velvoittaa esittämään lisälausunto esimerkiksi sen jälkeen, kun asianosaiset ovat kommentoineet lausuntoa ja esittäneet lisäkysymyksiä.

Tuomioistuin valvoo asiantuntijan työn edistymistä. Tämä tehtävä annetaan tietylle tuomarille ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa.

Tässä esitetyt tiedot on kerätty maakohtaisilta yhteyshenkilöiltä, jotka [European Expertise & Experts Institute EEEI](#) oli valinnut asiantuntijahakuja käsittelevän hankkeen aikana.

Päivitetty viimeksi: 22/12/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.